

De poolkappen die in sneltempo afsmelten. Ganse woongebieden die onder water komen te staan. Andere gebieden die getroffen worden door extreme droogte en hitte. De opkomst van nieuwe ziektes, hongersnoden, watertekorten en oorlog. Miljoenen mensen die op de vlucht moeten slaan op zoek naar een leefbaar stukje aarde... Indien de klimaatverandering niet gestopt kan worden zouden de gevolgen voor de komende generaties wel eens zéér verregaand kunnen zijn.

Het internationale kapitalisme wordt vandaag gekenmerkt door een onvoorstelbare tegenstrijdigheid. De zo geroemde economische groei en ontwikkeling onder het kapitalisme blijken stilaan hun eigen doodgravers te worden. Nooit waren de wetenschappelijke en technologische mogelijkheden zo groot als nu en tegelijkertijd was de armoede nooit zo wijdverbreid als vandaag en staat de mensheid oog in oog met een ongeziene ecologische dreiging.

Anders gesteld. Vandaag hebben we, in tegenstelling tot in vorige eeuwen, de sleutel in handen om het hoofd te bieden aan enkele zeer grote planetaire maatschappelijke problemen en toch lukt het ons niet omdat de logica van het mondiale kapitalisme het ons verhindert. Leg maar eens aan een denkbeeldige marsbewoner uit dat je over alle noodzakelijke geneesmiddelen beschikt om de ergste kinderziektes uit te roeien, maar dat het toch niet gebeurt omwille van een systeem van geld, privébezit en concurrentie dat je zelf ingevoerd hebt. Of dat je by far voldoende voedsel produceert om de ganse wereldbevolking te voeden, maar dat de winstlogica er nu éénmaal voor zorgt dat toch ongeveer één op zes mensen met honger opstaan en met honger gaan slapen.

Aan die reeks van planetaire problemen heeft er zich tijdens de jongste decennia een uiterst bedreigend probleem toegevoegd. Door de enorme uitstoot van broeikasgassen, ondermeer door de verbranding van fossiele brandstoffen als kolen, gas en petroleum, warmt de aarde op. Indien we die opwarming geen halt kunnen toeroepen zullen er oncontroleerbare en ontwrichtende gevolgen komen voor de ganse mondiale populatie.

Het vierde klimaatrapport van de VN laat er geen twijfel meer over bestaan: het klimaat verandert en de mens is er verantwoordelijk voor. Bovendien blijkt uit het derde deel van dat rapport dat het bijzonder moeilijk zal zijn om die opwarming binnen de grens van de 2 graden celsius te houden, wat voorheen nochtans steevast als de kritische grens werd beschouwd. Willen we de ergste gevolgen vermijden, dan moeten we gaan naar een mondiale vermindering van de CO₂-uitstoot met 75 procent. In de rijkste, geïndustrialiseerde landen moet er een vermindering met minstens 80 tot 90 procent komen. Daartegenover is Kyoto peanuts, en dat is er zelfs al te veel aan voor Bush.

Een politieke klimaatverandering is nodig!

Contributed by David Dessers

zaterdag, 23 juni 2007 - Last Updated dinsdag, 26 juni 2007

Bij een mondiale chaos en destabilisatie heeft in principe echter niemand te winnen, ook de heersende klasse niet. Het op zijn beloop laten van de zaken, zou dermate verregaande gevolgen kunnen hebben, dat ook delen van die mondiale heersende klasse gealarmeerd raken. Bush mag dan wel de andere kant opkijken, figuren als Al Gore, Arnold Schwarzenegger e.a. tonen aan dat ook de mondiale elite zich bewust wordt van het probleem en maatregelen wil.

Alleen staat die elite daarbij voor een aartsmoeilijke opdracht. Ten eerste zijn een aantal cruciale sectoren van het mondiale kapitalisme rechtstreeks afhankelijk van de ontginning en verkoop van olie, kolen en gas. Daarenboven ontwikkelde het kapitalisme zich gedurende de jongste 200 jaren haast volledig op basis van CO₂-uitstotende technologieën. Eens de olie, kolen en gas de basis vormden voor onze productie, machines en transport, kwam er eigenlijk enkel nog kernenergie bij als andere belangrijke energiebron. De overgang op wereldschaal maken naar hernieuwbare energie is een proces dat zelfs onder de gunstigste voorwaarden decennia in beslag zal nemen. Tel daar nog eens de neoliberale markt bij, waar regulering en planning naar het verdoemhoekje verwezen werden en je merkt dat die omschakeling binnen de kapitalistische grenzen haast onbegonnen werk is.

Te vrezen valt dus dat die heersende groepen zo hun eigen kijk hebben op hoe het klimaatprobleem moet aangepakt worden. Vooreerst is het duidelijk dat niet elke plek op de wereld evenveel waard is in hun logica. Laten we zeggen dat de bescherming van Manhattan net iets belangrijker zal zijn dan het indijken van de gevolgen voor Kuala Lumpur. De gevolgen van de klimaatwijziging zullen het hardst voelbaar zijn in de landen uit het Zuiden, terwijl dat net de landen zijn die het minst bijgedragen hebben aan het probleem. Voorts is het vandaag reeds duidelijk dat de neoliberale ideologen de factuur van de strijd tegen de klimaatwijziging graag willen doorschuiven naar de gewone werkende mensen, via allerhande marktconforme taken in ruil voor lastenverlagingen voor de bedrijven. In de strijd tegen klimaatwijziging zouden de solidariteitsmechanismen van onze samenlevingen dan wel eens de eerste slachtoffers kunnen zijn. Tot slot zal men kiezen voor de makkelijkste, maar daarom niet de meest duurzame oplossingen.

Zo stelde ook het derde deel van het klimaatrapport van de VN kernenergie voor als een valabel alternatief voor fossiele brandstoffen. Nochtans is dat op geen enkele manier een oplossing. Kernenergie blijft een bijzonder gevaarlijke technologie. Je blijft bovendien achter met kernafval dat 6800 generaties radioactief blijft. En tot slot dreigen de uraniumvoorraden tegen 2050 eveneens uitgeput te geraken. De enige duurzame oplossing bestaat in een grootschalige en relatief vlugge omschakeling hernieuwbare energie.

Kunnen we wereldwijd de lamp laten branden via hernieuwbare energie? De zonne-energie die het aardoppervlakte bereikt staat gelijk aan 8000 keer de mondiale energieconsumptie. Zelfs met de huidige technologie zouden we in staat kunnen zijn om 0,1 procent daarvan te capteren onder verschillende vormen, wat gelijk staat aan acht maal de huidige mondiale energieconsumptie. Dit betekent dat we met voldoende investeringen in hernieuwbare technologie weldegelijk in staat kunnen zijn om aan ieders energiebehoefte te voldoen zonder roofbouw te plegen op de aarde en op de toekomstige generaties.

Maar zoals reeds gezegd zal die overgang hoe dan ook een lange periode in beslag nemen. Daarom kan je niet enkel inzetten op hernieuwbare energie, maar moet er ook gewoon veel efficiënter worden omgesprongen met energie. En op dat vlak blijken er ook enorme mogelijkheden om de uitstoot naar beneden te krijgen. Volgens een studie uit 2003 zou de isolering van oude gebouwen in Europa toelaten om de CO₂-uitstoot met 42 % te verminderen.

Maar als je dat allemaal op een sociale manier wilt realiseren is er een regelrechte politieke klimaatverandering nodig. Zo'n ommekeer bereik je immers nooit enkel door individuele inspanningen. De energiesector moet terug als een openbare dienst georganiseerd worden en er moeten massale publieke investeringen komen in hernieuwbare energie. Het enorm CO₂-uitstotende luchtverkeer kan je enkel maar reguleren en aan banden leggen als je de liberalisering in de sector

Een politieke klimaatverandering is nodig!

Contributed by David Dessers

zaterdag, 23 juni 2007 - Last Updated dinsdag, 26 juni 2007

terugschroeft. Je kan slechts de strijd aanbinden met het autoverkeer, als je tegelijkertijd investeert in een uitgebreid, kosteloos en performant openbaar vervoer. Hernieuwbare energie en passieve huizen mogen geen luxe-aangelegenheden zijn voor de happy few; ze moeten de norm worden. Ook dat kan je niet overlaten aan een vrije markt die enkel oog heeft voor de koopkrachtige vraag. Als je grenzen wil opleggen aan onze economie inzake energieuitstoot en materialenverbruik, zal dat enkel kunnen als regulering en economische planning terug ingang vinden in onze politieke besluitvorming. CO₂-vermindering in de voedselketen, betekent dat je de grootschalige agrobusiness een halt toeroept en terug kiest voor regionale biolandbouw, met een korte keten tussen producent en consument... Er is een totale omslag nodig, een breuk met de neoliberale groei- en concurrentielogica.

Een dergelijke omslag kan er echter pas komen als je er de krachtsverhouding toe uitbouwt. Vandaar dat het vandaag onontbeerlijk is om samen met andere bewegingen uit de hele wereld, te bouwen aan een linkse klimaatbeweging, die resoluut kiest voor actie en mobilisatie. De SAP zal tijdens de komende periode initiatieven nemen in die richting en ook een eigen antikapitalistische campagne lanceren onder het motto: Verander de wereld, niet het klimaat!